LĒMUMI

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2015/778

(2015. gada 18. maijs)

par Eiropas Savienības militāro operāciju Vidusjūras apgabala centrālās daļas dienvidos (*EUNAVFOR MED*)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 42. panta 4. punktu un 43. panta 2. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

(1) Padome 2015. gada 20. aprīlī apstiprināja stingru apņemšanos rīkoties, lai novērstu cilvēciskās traģēdijas, kas rodas no cilvēku kontrabandas pāri Vidusjūrai.

(2) Eiropadome 2015. gada 23. aprīlī pauda sašutumu par situāciju Vidusjūrā un uzsvēra, ka Savienība mobilizēs visus savā rīcībā esošos līdzekļus, lai novērstu turpmāku cilvēku bojāeju jūrā un lai novērstu šā ar cilvēkiem saistītā kritiskā stāvokļa pamatcēloņus, rīkojoties sadarbībā ar izcelsmes un tranzīta valstīm, un ka steidzamākā prioritāte ir novērst to, ka jūrā iet bojā vēl citi cilvēki. Eiropadome apņēmās stiprināt Savienības klātbūtni jūrā, novērst nelikumīgās migrācijas plūsmas un nostiprināt iekšējo solidaritāti un atbildību.

(3) Eiropadome 2015. gada 23. aprīlī arī apņēmās apkarot cilvēku tirgotājus saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, veicot sistemātiskus centienus apzināt, notvert un iznīcināt kuģus, pirms tos izmanto cilvēku tirgotāji, un aicināja Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos (AP) sākt gatavot iespējamu kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) operāciju šajā nolūkā.

(4) AP 2015. gada 11. maijā informēja ANO Drošības Padomi par migrantu krīzi Vidusjūrā un to, ka tiek gatavota iespējama Savienības jūras operācija Savienības kopējās drošības un aizsardzības politikas ietvaros. Šajā sakarā viņa norādīja, ka Savienībai ir nepieciešams strādāt ar ANO Drošības padomes atbalstu.

(5) Padome 2015. gada 18. maijā apstiprināja krīzes pārvarēšanas koncepciju KDAP operācijai ar mērķi sagraut kontrabandistu peļņas gūšanas modeli Vidusjūras reģiona centrālās daļas dienvidos.

(6) Savienības KDAP operāciju īstenos saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, jo īpaši – saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem, ko paredz 1982. gada Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencija (*UNCLOS*), 2000. gada protokoli par migrantu nelikumīgas ievešanas pa zemes, jūras un gaisa ceļiem apkarošanu (Protokols par migrantu nelikumīgas ievešanas apkarošanu) un par cilvēku tirdzniecības, jo sevišķi tirdzniecības ar sievietēm un bērniem, novēršanu, apkarošanu un sodīšanu par to, ar ko papildina Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju pret transnacionālo organizēto noziedzību, 1974. gada Starptautiskā konvencija par cilvēku dzīvības aizsardzību uz jūras (*SOLAS*), 1979. gada Starptautiskā konvencija par meklēšanu un glābšanu uz jūras (*SAR*), 1976. gada Konvencija par Vidusjūras reģiona jūras vides un piekrastes aizsardzību (Barselonas konvencija), 1951. gada Ženēvas Konvencija par bēgļa statusu, un neizraidīšanas principu un starptautiskajām cilvēktiesībām.

UNCLOS, *SOLAS* un *SAR* konvencijas ietver pienākumu palīdzēt jūrā briesmās nonākušām personām un nogādāt izdzīvojušos drošā vietā, un šim nolūkam kuģi, kas piešķirti *EUNAVFOR MED*, būs gatavi un aprīkoti, lai veiktu attiecīgos pienākumus, ko koordinēs kompetentais glābšanas koordinācijas centrs.

(7) Atklātā jūrā – saskaņā ar attiecīgajiem valstu tiesību aktiem un starptautiskajām tiesībām – valstis var noteikt aizliegumu kuģiem, ko tur aizdomās par migrantu kontrabandu, ja ir karoga valsts atļauja uzkāpt uz kuģa un to pārmeklēt vai ja kuģim nav valstspiederības, un var veikt atbilstošus pasākumus pret kuģiem, personām un kravu.

(8) Pasākumus var veikt arī kādas valsts teritoriālajos vai iekšējos ūdeņos, teritorijā vai gaisa telpā pret kuģiem, ko tur aizdomās par iesaistīšanos cilvēku kontrabandā vai tirdzniecībā, ar minētās valsts piekrišanu vai saskaņā ar kādu ANO Drošības padomes rezolūciju vai abiem.

(9) Valsts var veikt atbilstošus pasākumus pret personām, kas atrodas tās teritorijā un ko tā tur aizdomās par cilvēku kontrabandu vai tirdzniecību, lai veiktu to iespējamu aizturēšanu un kriminālvajāšanu, saskaņā ar starptautiskajām tiesībām un saviem tiesību aktiem.

(10) Padomes un AP pakļautībā Politikas un drošības komitejai (PDK) būtu jāveic Savienības krīzes pārvarēšanas operācijas politiskā kontrole, jānodrošina tai stratēģiskā vadība un jāpieņem attiecīgi lēmumi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 38. panta trešo daļu.

(11) Ievērojot LES 41. panta 2. punktu, un saskaņā ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2015/528 ([1]) darbības izdevumi, kas izriet no šā lēmuma un skar militārus vai aizsardzības aspektus, ir jāsedz dalībvalstīm.

(12) Saskaņā ar 5. pantu Protokolā (Nr. 22) par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās ar aizsardzību saistītu Savienības lēmumu un rīcību izstrādē un īstenošanā. Tādēļ Dānija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā, un Dānijai tas nav saistošs un nav jāpiemēro, un tā nepiedalās šīs operācijas finansēšanā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Misija

1. Savienība veic militāru krīzes pārvarēšanas operāciju, lai palīdzētu sagraut cilvēku kontrabandas un tirdzniecības tīklu peļņas gūšanas modeli Vidusjūras reģiona centrālās daļas dienvidos (*EUNAVFOR MED*), ko panāk, veicot sistemātiskus centienus apzināt, notvert un iznīcināt kuģus un citus līdzekļus, ko izmanto cilvēku kontrabandisti vai tirgotāji vai par kuriem ir aizdomas, ka tie tos izmanto, saskaņā ar piemērojamām starptautiskajām tiesībām, tostarp *UNCLOS* un jebkuru ANO Drošības padomes rezolūciju.

2. Pirms uzsāk *EUNAVFOR MED*, operācijas apgabalu nosaka attiecīgajos plānošanas dokumentos, kas jāapstiprina Padomei.

2. pants

Pilnvaras

1. *EUNAVFOR MED* darbojas saskaņā ar politiskiem, stratēģiskiem un politiski militāriem mērķiem, kas izklāstīti Padomes 2015. gada 18. maijā apstiprinātajā krīzes pārvarēšanas koncepcijā.

2. *EUNAVFOR MED* īsteno secīgos posmos un saskaņā ar starptautisko tiesību prasībām. *EUNAVFOR MED*:

a) pirmajā posmā: atbalsta migrācijas tīklu atklāšanu un novērošanu, veicot informācijas vākšanu un patrulēšanu atklātā jūrā saskaņā ar starptautiskajām tiesībām;

b) otrajā posmā:

i) atklātā jūrā veic uzkāpšanu uz kuģiem, kurus tur aizdomās par izmantošanu cilvēku kontrabandai vai tirdzniecībai, šo kuģu pārmeklēšanu, aizturēšanu un novirzīšanu saskaņā ar noteikumiem, kas paredzēti piemērojamajās starptautiskajās tiesībās, tostarp *UNCLOS* un Protokolā par migrantu nelikumīgas ievešanas apkarošanu;

ii) saskaņā ar jebkuru piemērojamu ANO Drošības padomes rezolūciju vai ar attiecīgās piekrastes valsts piekrišanu atklātā jūrā vai minētās valsts teritoriālajos un iekšējos ūdeņos veic uzkāpšanu uz kuģiem, kurus tur aizdomās par izmantošanu cilvēku kontrabandai vai tirdzniecībai, šo kuģu pārmeklēšanu, aizturēšanu un novirzīšanu saskaņā ar minētajā rezolūcijā vai piekrišanā izklāstītajiem nosacījumiem;

([1]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2015/528 (2015. gada 27. marts), ar ko izveido mehānismu tādu Eiropas Savienības operāciju kopējo izmaksu finansēšanas pārvaldībai, kuras skar militārus vai aizsardzības aspektus (*Athena*), un ar ko atceļ Lēmumu 2011/871/KĀDP (OV L 84, 28.3.2015., 39. lpp.).

c) trešajā posmā: saskaņā ar jebkuru piemērojamu ANO Drošības padomes rezolūciju vai ar attiecīgās piekrastes valsts piekrišanu, ievērojot minētajā rezolūcijā vai piekrišanā izklāstītos nosacījumus, minētās valsts teritorijā veic visus nepieciešamos pasākumus pret kuģi un saistītajiem līdzekļiem, ko tur aizdomās par izmantošanu cilvēku kontrabandai vai tirdzniecībai, tostarp tos iznīcinot vai padarot neizmantojamus.

3. Padome, ņemot vērā jebkuru piemērojamu ANO Drošības padomes rezolūciju un attiecīgo piekrastes valstu piekrišanu, izvērtē, vai ir izpildīti nosacījumi pārejai no pirmā posma uz nākamajiem.

4. *EUNAVFOR MED* saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem var vākt uz *EUNAVFOR MED* kuģiem uzņemto personu personas datus, kuri attiecas uz īpatnībām, kas var palīdzēt šādas personas identificēt, tostarp pirkstu nospiedumus, kā arī šādu informāciju, izņemot citus personas datus – uzvārdu, pirmslaulību uzvārdu, vārdus un visus pseidonīmus vai pieņemtos vārdus; dzimšanas datumu un vietu, valstspiederību, dzimumu; dzīvesvietu, profesiju un atrašanās vietu; datus par vadītāja apliecībām, identifikācijas dokumentiem un pases datus. Tā attiecīgajām dalībvalstu tiesībaizsardzības iestādēm un/vai kompetentajām Savienības struktūrām var nosūtīt šādus datus un datus, kas saistīti ar kuģiem un ekipējumu, ko izmanto minētās personas.

3. pants

ES operācijas komandiera iecelšana

Kontradmirāli *Enrico Credendino* ar šo ieceļ par *EUNAVFOR MED* ES operācijas komandieri.

4. pants

ES operācijas štāba vietas noteikšana

EUNAVFOR MED operācijas štābs atrodas Romā Itālijā.

5. pants

Operācijas plānošana un sākšana

Lēmumu par *EUNAVFOR MED* sākšanu pēc *EUNAVFOR MED* operācijas komandiera ieteikuma pieņem Padome pēc tam, kad ir apstiprināts operācijas plāns un spēka lietošanas noteikumi, kas nepieciešami pilnvaru īstenošanai.

6. pants

Politiskā kontrole un stratēģiskā vadība

1. Darbojoties Padomes un AP pakļautībā, PDK veic *EUNAVFOR MED* politisko kontroli un stratēģisko vadību. Ar šo Padome pilnvaro PDK pieņemt attiecīgos lēmumus saskaņā ar LES 38. pantu. Šis pilnvarojums ietver tiesības grozīt plānošanas dokumentus, tostarp operācijas plānu, komandķēdi un spēka lietošanas noteikumus. Tas ietver arī tiesības pieņemt lēmumus par ES operācijas komandiera un ES spēku komandiera iecelšanu. Padome saglabā pilnvaras pieņemt lēmumus par ES militārās operācijas mērķiem un izbeigšanu. Ievērojot šā lēmuma 2. panta 3. punktu, PDK ir pilnvarota izlemt, kad veikt pāreju starp dažādiem operācijas posmiem.

2. PDK regulāri sniedz ziņojumus Padomei.

3. ES Militārās komitejas (ESMK) priekšsēdētājs regulāri ziņo PDK par *EUNAVFOR MED* norisi. Vajadzības gadījumā PDK var uzaicināt ES operācijas komandieri vai ES spēku komandieri uz savām sanāksmēm.

7. pants

Militārā vadība

1. ESMK uzrauga *EUNAVFOR MED* pareizu norisi, par ko atbild ES operācijas komandieris.

2. ES operācijas komandieris regulāri ziņo ESMK. ESMK vajadzības gadījumā var uzaicināt ES operācijas komandieri vai ES spēku komandieri uz savām sanāksmēm.

3. ESMK priekšsēdētājs darbojas kā galvenais kontaktpunkts sakariem ar ES operācijas komandieri.

8. pants

Savienības reakcijas un koordinācijas saskaņotība

1. AP nodrošina šā lēmuma īstenošanu un tā saskaņotību ar Savienības ārējo darbību kopumā, tostarp ar Savienības attīstības programmām un humāno palīdzību.

2. AP, kam palīdz Eiropas Ārējās darbības dienests (EĀDD), darbojas kā galvenais kontaktpunkts sakariem ar Apvienoto Nāciju Organizāciju, reģiona valstu iestādēm un citiem starptautiskiem un divpusējiem dalībniekiem, tostarp NATO, Āfrikas Savienību un Arābu valstu līgu.

3. *EUNAVFOR MED* sadarbojas ar attiecīgās dalībvalsts iestādēm un izveido koordinācijas mehānismu, un vajadzības gadījumā vienojas ar citām Savienības aģentūrām un struktūrām, jo īpaši *Frontex*, Eiropolu, *Eurojust*, Eiropas Patvēruma atbalsta biroju un attiecīgām KDAP misijām.

9. pants

Trešo valstu dalība

1. Neskarot Savienības lēmumu pieņemšanas autonomiju vai tās vienoto iestāžu sistēmu, kā arī saskaņā ar attiecīgajām Eiropadomes pamatnostādnēm operācijā var aicināt piedalīties trešās valstis.

2. Ar šo Padome pilnvaro PDK aicināt trešās valstis sniegt palīdzību un pēc ES operācijas komandiera un ESMK ieteikuma pieņemt attiecīgos lēmumus par piedāvātās palīdzības pieņemšanu.

3. Sīki izstrādātu kārtību trešo valstu dalībai paredz nolīgumos, kurus noslēdz, ievērojot LES 37. pantu un saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. pantā paredzēto procedūru. Ja Savienība un kāda trešā valsts ir noslēgušas nolīgumu, kurā paredz sistēmu attiecīgās trešās valsts dalībai Savienības krīzes pārvarēšanas misijās, šāda nolīguma noteikumus piemēro saistībā ar *EUNAVFOR MED*.

4. Trešām valstīm, kas sniedz būtisku militāro palīdzību *EUNAVFOR MED*, ir tādas pašas tiesības un pienākumi attiecībā uz operācijas ikdienas vadību kā dalībvalstīm, kuras piedalās operācijā.

5. Ar šo Padome pilnvaro PDK pieņemt attiecīgus lēmumus par Palīdzības sniedzēju komitejas izveidi gadījumā, ja trešās valstis sniedz būtisku militāro palīdzību.

10. pants

Savienības vadītā personāla statuss

Savienības vadīto vienību un to personāla statusu vajadzības gadījumā nosaka saskaņā ar starptautiskajām tiesībām.

11. pants

Finanšu noteikumi

1. ES militārās operācijas kopējās izmaksas pārvalda saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2015/528.

2. Finanšu atsauces summa *EUNAVFOR MED* kopējām izmaksām ir EUR 11,82 miljoni. Lēmuma (KĀDP) 2015/528 25. panta 1. punktā minētā finanšu atsauces summas procentuālā daļa ir 70 % attiecībā uz saistībām un 40 % attiecībā uz maksājumiem.

12. pants

Informācijas izpaušana

1. AP ir pilnvarots saskaņā ar Padomes Lēmumu 2013/488/ES ([1]) attiecīgos gadījumos un saskaņā ar *EUNAVFOR MED* vajadzībām nodot ar šo lēmumu saistītajām trešām valstīm minētās operācijas vajadzībām sagatavotu ES klasificētu informāciju šādi:

a) līdz līmenim, kāds paredzēts piemērojamajos informācijas drošības nolīgumos, kas noslēgti starp Savienību un attiecīgo trešo valsti; vai

b) citos gadījumos – līdz līmenim "*CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL*".

2. AP ir arī pilnvarots saskaņā ar Lēmumu 2013/488/ES atbilstīgi *EUNAVFOR MED* operatīvajām vajadzībām nodot ANO operācijas *EUNAVFOR MED* vajadzībām sagatavotu ES klasificētu informāciju līdz līmenim "*RESTREINT UE/EU RESTRICTED*". Šajā nolūkā sagatavo vienošanos starp AP un kompetentajām Apvienoto Nāciju Organizācijas iestādēm.

3. AP ir pilnvarots nodot ar šo lēmumu saistītajām trešām valstīm jebkādus ES neklasificētus dokumentus, kuri saistīti ar Padomes apspriedēm attiecībā uz operāciju un uz kuriem saskaņā ar Padomes reglamenta 6. panta 1. punktu attiecas pienākums ievērot dienesta noslēpumu ([2]).

4. Šādas pilnvaras, kā arī pilnvaras noslēgt šajā pantā minētās vienošanās AP saskaņā ar Lēmuma 2013/488/ES VI pielikuma VII sadaļu var deleģēt EĀDD ierēdņiem, ES operācijas komandierim vai ES spēku komandierim.

13. pants

Stāšanās spēkā un darbības izbeigšana

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

EUNAVFOR MED darbība beidzas ne vēlāk kā divpadsmit mēnešus pēc tam, kad ir izveidotas pilnīgas operatīvās spējas.

Šis lēmums tiek atcelts dienā, kad saskaņā ar apstiprinātajiem *EUNAVFOR MED* izbeigšanas plāniem tiek slēgts ES operācijas štābs, neskarot Lēmumā (KĀDP) 2015/528 noteikto *EUNAVFOR MED* revīzijas un pārskatu iesniegšanas kārtību.

Briselē, 2015. gada 18. maijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
F. MOGHERINI

([1]) Padomes Lēmums 2013/488/ES (2013. gada 23. septembris) par drošības noteikumiem ES klasificētas informācijas aizsardzībai (OV L 274, 15.10.2013., 1. lpp.).
([2]) Padomes Lēmums 2009/937/ES (2009. gada 1. decembris), ar ko pieņem Padomes reglamentu (OV L 325, 11.12.2009., 35. lpp.).